

KATILIM
ENDEKSİ | MODEL
PORTFÖY

KATILIM MODEL PORTFÖY ENDEKSİ

Katılım Model Portföy Endeksi, Borsa İstanbul Ulusal Pazar'da işlem gören ve Katılım Bankacılığı prensiplerine uygun hisse senetlerinden oluşan bir borsa endeksidir. Hisse senedi seçimi, Borsa İstanbul Ulusal Pazar'da işlem gören ve Katılım Bankacılığı prensiplerine uygun hisse senetlerinden oluşan Katılım 50 Endeksi'nde Değerleme Günü itibarıyla yer alan şirketlerden gerçekleştirilir. "Kredi Derecelendirme Metodolojisi"ne göre hesaplanan "Araştırma Kredi Derecelendirme Puanı" en düşük 5 pay çıkarılır. Kalan 45 paydan, Değerlendirme Günü'nden geriye doğru 181 gün içindeki günlük ortalama işlem hacmi 300.000 TL'nin altında olan paylar da çıkarılır. Kalan paylar için F/K rasyosu, FD/FAVÖK rasyosu ve PD/DD rasyosu pay bazında hesaplanır. BIST Sınai Endeksi için de ortalama olarak hesaplanan aynı rasyolar 15% oranında düşürülerek pay bazında rasyolarla karşılaştırılır.

Her üç rasyoda da daha düşük rasyoya sahip şirketlerin sayısı 13 ise, bu 13 şirket Katılım Model Portföy Endeksi şirketlerini oluşturur. Daha düşük rasyoya sahip şirketlerin sayısı 13'ü aşılırsa, sayı 13'e inene kadar FD/FAVÖK rasyosu en yüksek olanlardan başlanarak atılır. Kalan 13 şirket Katılım Model Portföy Endeksi şirketlerini oluşturur. Diğer taraftan 13'ün altındaysa, BIST Sınai Endeksi ortalamaları sırasıyla 10%, 5% ve 0% oranlarında düşülerek, 13 şirket sayısına ulaşılan kadar işlemler tekrarlanır. Eğer yine 13 paya ulaşılamaz ise tüm paylar FD/FAVÖK rasyosuna göre sıralanır ve en düşük FD/FAVÖK rasyosuna sahip paylar eklenerek 13 paya tamamlanır. Seçilen 13 pay arasında en fazla 2 Katılım Bankası olabilir. 2'den fazla ise, F/K rasyosu en küçük 2 tanesi endekste kalır, diğerleri çıkarılır. Çıkarılan Katılım Bankası sayısı kadar pay, 13 pay arasına giremeyenler arasından en küçük F/K rasyosuna sahip olanlar seçilerek endeksteki pay sayısı 13'e eşitlenir. Bu kurallara uygun olarak seçilen 13 hisse bir sonraki Değerleme Günü'ne kadar Katılım Model Portföy Endeksi'ni oluşturmaktadır.

Özellikle son on yıl içerisinde faizsiz yatırım ve Katılım Bankacılığı prensiplerine uygun hisse senetleri alım-satımında izlenen gelişmeler ile birlikte, bu alanda standart oluşumu ihtiyacı gözler önüne serilmiştir. Aslında, faize duyarlı yatırımcılar tarafından bu kurallara benzer bir şekilde hisse senedi yatırımlarının önceden beri yapılıyor olduğu görülmektedir. Bu tarz yatırımlarda ve işlem hacimlerinde artış ve birçok kurumun da yatırımcılarının ihtiyacına cevap verecek şekilde kendi içerisinde kurallar geliştirmiş olması zaman zaman farklı uygulamalar ile karşılaşılmasına neden olabilmektedir. Gerçekte prensipler aynı olmasına rağmen sektör genelinde uygulanan standartlar olmadığı için karmaşıklıklar olabilmektedir. Katılım Model Portföy Endeksi, bu alandaki boşluğu doldurmak, sektör genelinde standartlar oluşturabilmek adına atılan önemli bir adımdır.

Ayrıca sektörde faizsiz yatırım ve Katılım Bankacılığı prensiplerine uygun hisse senetlerinden oluşan ve aktif yönetilerek piyasa üstünde getiri hedefleyen ürünlere ihtiyaç belirmiştir. Başlıca temel rasyoların 15 günde bir değerlendirilerek portföyün güncellenmesi ile Model Portföy'ün getiri odaklı dinamizmi sağlanmaktadır.

Gösterge niteliğinde olan endekslerin bir amacı da karşılaştırmadır. Yatırımcıların yatırımlarının getirisini piyasa getirisi ile kıyaslayabilmeleri endeksler ile mümkündür. Farklı sektörlerdeki yatırımların kıyaslanabilmesi için sektör endeksleri bulunmaktadır. Ancak faizsiz yatırım ve Katılım Bankacılığı prensipleri doğrultusunda yatırım yapan yatırımcıların farklı endeksler ile kıyaslama yapması, yatırım içeriği dolayısıyla pek anlam ifade etmemektedir. İşte Katılım Model Portföy Endeksi, bu amaca da hizmet edecek kullanışlı bir araçtır.

Son yıllarda gerek mevzuatlarda yapılan değişiklikler gerekse piyasamızdaki gelişmelere bağlı olarak yeni sermaye piyasası araçlarının gündeme geldiğini görüyoruz. Piyasalar büyüdükçe de yatırımcı ilgisini artırmak için alternatif ürünlere olan ihtiyaç devam edecektir. Endeksler, ürün geliştiren finans kuruluşlarının en önemli enstrümanlarından biridir. Endeks üzerine yatırım fonları, borsa yatırım fonları, bireysel emeklilik fonları ve diğer yatırım araçları geliştirilebilir. Katılım Model Portföy Endeksi, ürün geliştirme amaçlı da kullanılabilir ve kendi yatırımcı grubuna hitap eden ürünlere esas teşkil edecektir.

Dünya genelinde alternatif yatırımların büyük bir hızla artması, gelişmiş ülkeler dahil olmak üzere birçok ülkede bu yatırımların en çok büyüyen alanlardan biri olması nedeni ile Katılım Model Portföy Endeksi'nin oluşturulması, yabancı yatırımcı ilgisinin çekilmesi için de önem arz etmektedir. Ülkemizde bu konuda bir ürünün bulunmaması nedeni ile bu yatırımcı kitlesine hitap etmekte ciddi eksiklikler yaşanmaktadır. Katılım Model Portföy Endeksi Kuralları'nın uluslararası uygulamaları dikkate alınması nedeni ile Katılım Model Portföy Endeksi ve bu endekse dayalı ürün ve hizmetler, yabancı yatırımcılara da hitap edebilecektir.

Türev uygulamalar ve hisse senedinin kullanılabilirliği diğer birçok alanda, Katılım Bankacılığı prensipleri doğrultusunda yatırım yapan yatırımcıların ve bu hizmeti veren kurumların ihtiyacını karşılayacak olan Katılım Model Portföy Endeksi, bu alanda atılan ilk adım olması itibarı ile de ayrı bir değer kazanmaktadır.